

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Міжнародна економічна діяльність України»
на 2024-2025 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	4 курс, 7 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Міжнародна економіка»
Спеціальність	051 Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Пожар Артем Анатолійович
к.е.н., доцент
кафедри міжнародної економіки та
міжнародних економічних відносин

Контактний телефон	+38 (099) 504-38-58
Електронна адреса	art.pozhar@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.memev.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2387

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування системи теоретичних знань і набуття практичних навичок у сфері міжнародної економічної діяльності України та її регулятивного забезпечення.
Тривалість	6 кредитів ЄКТС/180 годин (лекції 18 год., практичні заняття 54 год., самостійна робота 108 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Наявність знань з міжнародної макроекономіки, міжнародної мікроекономіки, міжнародної економіки, основ моделювання в економіці, економічного аналізу в міжнародному бізнесі, конкуренції та конкурентної поведінки у міжнародному бізнесі.
Мова викладання	українська, англійська

**Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна,
програмні результати навчання**

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> • ПРН 1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу • ПРН 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки • ПРН 4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем • ПРН 7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки • ПРН 9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави • ПРН 11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин • ПРН 20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації 	<ul style="list-style-type: none"> • ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні • СК 5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>державною та іноземною мовами</p> <p>• ПРН 24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей</p>	

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Основи МЕД України та її участь у міжнародній торгівельній та інвестиційній діяльності		
Тема 1. Сутність і особливості міжнародної економічної діяльності	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Перешкоди ефективної інтеграції України у світогосподарську систему та системні ризики розвитку МЕД 2. Особливості формування міжнародної економічної політики України 3. Рівень та показники відкритості економіки України (Задача) 4. Аналіз динаміки основних показників платіжного балансу України за 2019-2020 рр. (Задача) 5. Перешкоди ефективної інтеграції України у світогосподарську систему та системні ризики розвитку МЕД (доповідь, дискусія у групі).
Тема 2. Експорт і імпорт товарів	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної	1) Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Специфіка експортного потенціалу України. 2. Основні структурні компоненти вітчизняного експорту. 3. Основні структурні компоненти вітчизняного імпорту. 4. Регіональні пріоритети розвитку зовнішньоторговельних

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
	роботи; тестування	зв'язків України. 2) Мозковий штурм на тему «Формування оптимальної експортно-імпоротної стратегії України: проблеми та перспективи». 3) Практична робота. Передбачає роботу в комп'ютерному класі з програмним комплексом MD Office під керівництвом викладача. Заняття має тренувальний характер і передбачають виконання розрахункових робіт – вирішення конкретних завдань щодо визначення митної вартості товарів.
Тема 3. Особливості міжнародної торгівлі послугами	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	1) Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Еволюція природи і характеру послуг. 2. Особливості формування ринку послуг в Україні. 3. Сучасні тенденції розвитку міжнародного туризму. 4. Розвиток міжнародного туризму в Україні. 2) Ділова гра. Студенти групи поділяються на дві команди і отримують завдання за тематикою: - Страхування в міжнародній економічній діяльності України. - Україна в міжнародних туристичних операціях.
Тема 4. Міжнародні інвестиційні відносини України	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування. Поточна модульна робота	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Роль приватизації в процесах залучення іноземних інвестицій в економіку України. 2. Спільні підприємства як форма міжнародної господарської діяльності. 3. Форми транснаціоналізації господарської діяльності. 4. Міжнародна природа господарської діяльності транснаціональних корпорацій

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		(ТНК). 5. Наслідки господарсько-інвестиційної діяльності ТНК в Україні.
Модуль 2. Україна в процесах інтернаціоналізації: міграції робочої сили, валютно-фінансових відносинах, інноваційній діяльності та інтеграційних процесах		
Тема 5. Україна на світових ринках праці та міжнародна трудова міграція	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1) Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Розвиток людського ресурсу як ключова передумова формування стратегічних конкурентних переваг країн 2. Глобальні імперативи транснаціоналізації бізнесу у сфері інтелектуальної міграції 3. Міграційна політика в контексті нарощення інноваційної конкурентоспроможності економіки України 2) Робота в малих творчих групах, які готують виступ на тему “Роль міграційного капіталу у забезпеченні соціально-економічного розвитку країни ”(на прикладі країн-донорів і країн-реципієнтів). 3) Мозковий штурм на тему: «Виявлення характерних рис української трудової міграції та аналіз способів надходження міграційного капіталу в Україну».
Тема 6. Міжнародний трансфер технологій та інноваційна політика в системі пріоритетів міжнародної економічної діяльності	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1) Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Економіко-соціальні наслідки розвитку світового ринку технологій. 2. Форми науково-технічного регулювання у відкритій економіці. 2) Робота в малих творчих групах над питанням: «Участь України в сучасних проектах МНТС» (кожна група наводить свій приклад сучасного діючого проекту МНТС

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		обов'язково за участю України). 3. 3) Мозковий штурм на тему: «Інструменти захисту прав інтелектуальної власності: світова практика та реалії України»
Тема 7. Міжнародні валютно-кредитні відносини України	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Фінансово-кредитна відкритість держав з трансформаційною економікою. 2. Проблема стабільності гривні. 3. Механізм збалансування платіжного балансу України. 4. Особливості зовнішньої заборгованості України. 5. Шляхи вирішення боргової проблеми в Україні.
Тема 8. Україна в світових інтеграційних процесах	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування. Поточна модульна робота	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Вплив інтеграції на соціально-економічний розвиток країн-учасниць. 2. Світове співвідношення інтеграційних та дезінтеграційних процесів. 3. Характер відносин між регіональними угрупованнями в глобальній економіці. 4. Передумови міжнародної інтеграції України.

Інформаційні джерела

1. Артеменко І.А. Міжнародна економічна діяльність України. Дистанційний курс. – Електронний ресурс. Режим доступу: <https://el.puet.edu.ua/>
2. Бестужева С. Міжнародна економічна діяльність України. Навчальний посібник. Харків : ХНЕУ. 2016. 279 с.
3. Глущенко Я., Черненко Н. Міжнародна економічна діяльність України. Конспект лекцій. Київ : КПІ. 2023. 120 с.
4. Глущенко Я. Міжнародна економічна діяльність України. Самостійна робота студентів, рекомендації та завдання. Київ : КПІ. 2020. 59 с.
5. Конспект для підготовки до ЄФВВ з політології та міжнародних відносин. 2024.
6. Мазаракі А., Мельник Т., Гончаренко О. Міжнародна економічна

діяльність України. Київ : КНТУ, 2021. 704 с.

7. Маловічко О., Матвєєва В., Чернега О. Міжнародна економічна діяльність України. Навчальний посібник. Львів : «Магнолія 2006». 2021. 544 с.

8. Сучасні економічні теорії в контексті європейської інтеграції. К. : Університет «Україна», 2024. 276 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>.

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf.

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>.

Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність»; списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf.

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrocheshnist.pdf.

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>.

Політика визнання результатів навчання визначена такими

документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf.

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>;

інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita>. Визнанню можуть підлягати результати навчання, отримані у неформальній освіті, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, які передбачені робочою програмою (силабусом) даної навчальної дисципліни.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuaczij-u-puet.pdf>.

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidskontr.pdf.

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi>.

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet>.

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet>.

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi>.

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti>.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (10 балів)	30
Модуль 2 (теми 5-8): обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (10 балів)	30
Поточне оцінювання	60
Екзамен	40
Разом	100

Перелік активностей для отримання додаткових балів

Види робіт	Максимальна кількість балів
Участь у студентському науковому гуртку «Глобус»	5
Участь у наукових студентських конференціях	10
Підготовка наукового проєкту	10

Примітка: додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, яка не може перевищувати 100 балів.

**Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення
навчальної дисципліни**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни